

Малевич Олена
Студентка магістратури спеціальності
072 «Фінанси, банківська справа та страхування»,
Науковий керівник: **Лаврук В.В.**,
д.е.н., професор кафедри фінансів, банківської справи,
страхування та електронних платіжних систем
Подільський державний аграрно-технічний університет
м. Кам'янець-Подільський

СУЧАСНІ НАПРЯМИ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В АГРОПРОМИСЛОВОМУ ВИРОБНИЦТВІ

Забезпечення стабільного, конкурентоспроможного і сталого розвитку національного АПК в умовах прискорення глобалізаційних та інтеграційних процесів можливе лише в тому випадку, коли цей розвиток здійснюватиметься на основі інноваційно-інвестиційної моделі. Наявність інвестиційного забезпечення нововведень створює потенційну можливість галузі щодо інноваційного розвитку, тобто виступає необхідною, але поки що не достатньою умовою. Це пояснюється тим, що залишається проблема раціонального використання ресурсів, яких завжди не вистачає, особливо при значному інвестиційному попиті, який існує в умовах кризового стану АПК. Проблема управління інвестиційним забезпеченням інновацій ускладнюється тим, що необхідно одночасно проводити пошук нових джерел інвестування, розробляти нові схеми та механізми інвестування і забезпечувати інноваційний розвиток базових галузей навіть за умов дефіциту фінансових ресурсів [1, с.70].

Органічне поєднання інноваційної та інвестиційної діяльності, вкладення дедалі зростаючих обсягів коштів у сучасні інноваційні технології та виробництво інноваційних продуктів слід розглядати як найважливішу передумову ефективного функціонування вітчизняного сільського господарства та інших галузей АПК у відкритому конкурентному середовищі. Тому проблема належного інвестування національного і регіональних АПК має вирішуватися не лише на засадах самофінансування,

залучення приватного, в тому числі й іноземного капіталу, а й з активною участю держави.

Дослідивши у попередньому розділі теоретичні основи розвитку інвестиційних процесів можна стверджувати, що стан сучасної економічної науки, актуальність і невідкладність вирішення проблем її подальшого розвитку, аналіз ситуації, що склалася у вітчизняній економічній теорії, вказують на необхідність інтенсивного розвитку інвестиційних процесів. Слід врахувати й те, що в економічній науці, на нашу думку, ще не сформувалася цілісно визначена теорія інвестицій. У процесі зародження теорії інвестицій сформувалися окремі течії та напрями, що розвиваються на власних методологічних засадах, або ж конкурують між собою.

Суб'єктами інвестування інноваційних проектів є інвестори, агропромислові формування, органи державної влади та інші учасники даного процесу. Оскільки основна наша увага зосереджена на впливі суб'єктів на розвиток інноваційної діяльності агроформувань, що виникають під час здійснення інвестиційних проектів, то саме даний процес і є об'єктом нашого дослідження. Предметом дослідження є система інвестування інноваційних проектів в агропромисловому виробництві.

Такі завдання, як “розвиток підприємства”, “удосконалення виробництва”, “розвиток науково-технологічного потенціалу”, “виробництво державно важливої продукції”, “збереження наукомістких технологій”, “вирішення соціальних питань”, “створення нових робочих місць”, “розвиток економічного потенціалу”, не стоять на першому місці в інвестора. Якщо досягається зростання капіталу, то вирішуються й ці завдання. Але стратегічним завданням інвестора залишається примноження активів, капіталу. Досягається це через реалізацію нових технологій, виробництво конкурентоспроможної продукції, розвиток підприємств. Отже, цілі не суперечать одна одній за умови, що буде досягнуто зростання капіталу, а не його проїдання, неефективне використання заради цих самих цілей.

Основна мета інвестування інноваційних проектів в агропромисловому виробництві полягає в формуванні інвестиційного потенціалу для освоєння інноваційних проектів. Все це в свою чергу вимагає теоретично-методологічного обґрунтування основних напрямів удосконалення системи інвестування інноваційних проектів в агропромисловому виробництві та визначенні механізмів їх практичної реалізації з урахуванням геополітичних інтересів держави. Для досягнення поставленої мети необхідно вирішити наступні завдання[6, с.128]:

- інвестиційне забезпечення технологічного і технічного оновлення агропромислового комплексу економіки держави;
- удосконалення загальних принципів реалізації інноваційних проектів в агропромисловому виробництві;
- удосконалення методичних підходів до оцінки інноваційних проектів, адаптованих до умов ринкової економіки;
- створення системи стимулювання діяльності венчурних фондів і компаній в інноваційній сфері;
- активізація процесу впровадження науково-технічних розробок у виробничу базу агропромислових підприємств;
- удосконалення системи управління ризиками інноваційних проектів в агропромисловому виробництві;
- забезпечення формування пріоритетних напрямів інноваційної діяльності загальнодержавного, галузевого та регіонального рівнів;
- оновлення моделі організації венчурного інвестування інноваційної діяльності агропромислового комплексу;
- впровадження високорентабельних інноваційно-інвестиційних проектів, реалізація яких може забезпечити високу ефективність та прибутковість та започаткувати прогресивні зміни в структурі виробництва і тенденціях його розвитку.

Розуміння сутності принципів інвестування інноваційних проектів в агропромисловому виробництві дає змогу інвесторам та іншим учасникам свідомо організувати свою діяльність і відповідно впливати на реалізацію проектів.

На інвестиційному ринку функціонують категорії попиту, пропозиції, ціни, кон'юнктури ринку, ділової активності. Саме тут інвестори шукають недооцінені ринком інструменти, які дають змогу за рахунок їх придбання підвищити через деякий час (а іноді миттєво) вартість капіталу через зростання вартості активів, у які інвестор трансформувач свій капітал за допомогою інвестиційного ринку [3, с. 114].

Інвестиційний процес з боку інвестора виступає послідовністю кількох типових процедур і етапів, які він здійснює для найефективнішого розміщення свого капіталу:

- формування інвестиційних намірів (або політики) щодо використання капіталу для його зростання;
- аналіз можливих варіантів інвестування та вибір інноваційних проектів для інвестування;
- формування інвестиційної програми, або інвестиційного портфеля;
- управління інвестиційним портфелем за рахунок своєчасних змін його структури (об'єктів інвестування);
- моніторинг ефективності інвестиційного портфеля.

Загалом діючі економічні механізми не забезпечують відновлення нормальних інвестиційних та інноваційних циклів, як в АПК, так і в інших галузях економіки. Залишається також проблема поліпшення інвестиційного клімату галузі, пошуку нетрадиційних джерел фінансування та розвитку існуючих схем постачання інвестиційного капіталу, зокрема, кредитування, використання лізингових механізмів, залучення акціонерного капіталу і т.ін. Ефективність інвестиційного забезпечення залежить від якості рішень щодо пошуку, вибору або розробки нових схем залучення коштів та раціонального використання фінансових ресурсів [2, с. 108].

Формування інвестиційного механізму в умовах становлення ринкових відносин має свої особливості, які визначаються обсягами та якістю державного втручання, станом середовища, дією економічного механізму, який не піддається керуванню, є не прогнозованим і мінливим. Урівноважити дію стихійних сил можливо за допомогою зваженого державного регулювання, яке в змозі дати певний поштовх інноваційному розвитку за рахунок обмеження, або активізації дії конкретних чинників, які формують передумови існування та розвитку національної інноваційної системи.

Список використаних джерел

1. Бидик А.Г. Основні методичні аспекти оцінки інноваційних інвестицій / А.Г. Бидик // Економіка України. – 2007. – № 4. – С.68-71.
2. Корецький М.Х. Розвиток інвестиційної діяльності сільськогосподарських підприємств / М.Х. Корецький // Держава та регіони. – 2004. – № 3. – С.106-110. – (Серія: Економіка та підприємництво).
3. Космидайло І.В. Інноваційна спрямованість як засіб економічного росту / І.В. Космидайло // Актуальні проблеми економіки. – 2006. – №6(60). – С.112-129.
4. Лаврук В.В. Формування інноваційної політики аграрних підприємств [Електронний ресурс] Збірник наукових праць Уманського державного аграрного університету. Серія: Економіка. Вип. 71. Ч. 2. Режим доступу: <http://udau.edu.ua/library.php?pid=1574>
5. Лаврук В.В. Методичні підходи до оцінки й вибору інноваційно-інвестиційних проектів в агропромисловому виробництві. Науковий вісник національного університету біо ресурсів і природокористування України. 15/12/2011. № 168. – Ч.3: 143 Економіка, аграрний менеджмент, бізнес. С. 43-47.
6. Лаврук В.В. Фінансова стійкість аграрних підприємств. Збірник наукових праць ПДАТУ. Вип. 21. 2013. С. 127-131.

7. Andriushchenko, K., Lavruk, V., Uliganets, S., Kovtun, V., & Matviienko, H. (2019b). Reputation risk management companies based on competence approach. TEM Journal, 8(2), 516-524. <https://dx.doi.org/10.18421/TEM82-27>.

Мамалицький Денис

Студент 1 стн курсу спеціальності

072 «Фінанси, банківська справа та страхування»,

Науковий керівник: **Лаврук В.В.,**

д.е.н., професор кафедри фінансів, банківської справи,
страхування та електронних платіжних систем

Подільський державний аграрно-технічний університет
м.Кам'янець-Подільський

ПРОБЛЕМАТИКА ЗОВНІШНЬОГО ФІНАНСУВАННЯ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

З урахуванням гострої нестачі власних коштів, необхідних для реструктуризації економіки, проблеми інтеграції у світову економіку стає важливим залучення в Україну зовнішніх джерел фінансування, у тому числі іноземних інвестицій. Вони залучаються переважно для реалізації масштабних проектів, пов'язаних із технологічним оновленням виробництва, реорганізацією та диверсифікацією діяльності тощо. Вони можуть радикально поліпшити конкурентні позиції підприємства завдяки впровадженню сучасних технологій (в ефективному використанні яких зацікавлені іноземні партнери).

В Україні їх залучають у приватизаційні процеси. Поширенішим є спільне інвестування інноваційних проектів вітчизняними та іноземними інвесторами на правах дольової участі (спільне підприємство). Однак обсяги залучення іноземних інвестицій в Україні нині недостатні, що зумовлено несприятливим інвестиційним кліматом і невисокою привабливістю більшості вітчизняних підприємств для іноземних інвесторів.

Активну участь у фінансуванні інноваційного процесу в Україні відіграють банки, кредитна політика яких спрямована, насамперед, на